159. številka. V Ljubljani, v petek, 14. julija 1916. XLIX. leto.

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto skupaj naprej . K 25·—
pol leta „ „ . . . 13·—
četrt leta „ „ . . . 6·50
na mesec „ „ . . . 2·30

za Nemčijo:
celo leto naprej . . . . K 30·—

za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej . . . . K 35.—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.
Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.
Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dom dostavljen:
celo leto naprej . . . . K 24·—
pol leta „ . . . . . 12·—
četrt leta „ . . . . . 6·—
na mesec „ . . . . . 2·—

v upravništvu prejeman:
celo leto naprej . . . . K 22·—
pol leta „ . . . . . 11·—
četrt leta „ . . . . . 5·50
na mesec „ . . . . . 1·90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo,) telefon št. 34.

Razbit ruski naval zapadno Buczacza.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. julija. (Koresp. urad.) Uradno se razglaša:

Rusko bojišče.

V Bukovini južno Dnjestra pri neizpremenjenem položaju nobenih posebnih dogodkov.

Zapadno in severozapadno Buczacza je pognal sovražnik znova močne sile k napadu na zavezne čete, katerim poveljuje general grof Bothmer. Del njegovih jurišajočih kolon se je razbil že pred našimi ovirami, drugemu delu pa se je posrečilo vdreti v ozki kos naših pozicij; toda brez odloga izvršeni protisunek avstrijskih in avstro - ogrskih rezerv je vrgel Ruse zopet ven, tako da so se vsi sovražnikovi napadi ponesrečili. Mnogo Rusov je vjetih.

Ob Stohodu so odbile naše čete na obeh straneh železnice iz Zarnov v Kovel sovražni napad. Sicer nič posebnega.

Poročilo ruskega generalnega štaba z dne 11. t. m. si drzne trditi, da je vojska generala Brusilova od začetka ruske ofenzive zavojevala 266.000 vjetnikov. Akoravno je nezanesljivost ruskega poročevanja že davno dovolj znana, naj še enkrat opozorimo, da je od Rusov navedeno število vjetnikov skoraj tako veliko, kakor celotno število onih čet na naši severovzhodni fronti, ki so v preteklih 5 tednih bojevale resne boje.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

* * *

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 13. julija. (Kor. urad.) Wolifov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Pri armadi generala grofa Bothmerja so bili Rusi, ki so vdrli pri in severno Oleše, severozapadno Buczacza, z 2 obkoljevalnima protisunkoma nemških čet vrženi nazaj; pri tem smo zavojevali 400 vjetnikov.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

Naša vzhodno - gališka fronta zapušča, vzhodno Monasterzyske, dolino reke Koropjec ter se vrača čez Olešo (zapadno Przewloke) na reko Stripo. Na tej točki so navalili v sredo Rusi z močnimi silami, pod katerih pritiskom naj bi se umaknile naše čete z gorenje Stripe na gorenji Koropjec. Ta poskus 11. ruske armade se je v krvavem boju razbil, Rusi so ga plačali s težkimi izgubami. — V Bukovini vlada še odmor. Tudi na bojiščih južno Dnjestra se položaj ni spremenil. — Ob Stohodu se pripravlja armada generala Lješa po poročilih vojaških strokovnjakov na velik naval proti pozicijam naših in nemških čet na zapadnem bregu te reke. Prvi napad ob železnici na Kovel je bil odbit.

Strahoviti ruski naskoki.

Izvestitelj pariškega »Journala« poroča, da mu je pravil neki ruski letalski častnik, ki je opazoval naskoke ruskih čet na sovražne črte, da so bili ti navali nekaj nezaslišnega, kar se sploh še ni nikdar in nikjer zgodilo. V nekem odseku je naenkrat jurišalo z bajonetom 65.000 mož. Letalec je opazoval tudi velikanske konjeniške atake, ki da so grandijozne. — Tej ruski taktiki pa odgovarjajo tudi ruske izgube. Angleški listi priznavajo, da so ruske izgube ogromne in »Daily Express« poroča, da so bile tri cele divizije s približno 70.000 možmi popolnoma uničene.

Ruski vojaški kritik o Brusilovi ofenzivi.

Preko Stockholma poročajo: Ruski vojaški kritiki pripravljajo javno mnenje na to, da se bo vedno počasnejša Brusilova ofenziva polagoma ustavila. »Den« piše, da se hočejo Nemci polastiti ruske odporne črte Kolki - Bogušovka in da bo vsled tega Brusilov najbrž prisiljen, preiti zopet v pozicijski boj.

Pravi namen ruske ofenzive.

Vojaški strokovnjak »Pester Lloyda« smatra, da Rusi zaenkrat nikakor nimajo namena pregnati sovražnike z okupiranega ruskega ozemlja, temveč da se hočejo z vso silo polastiti Karpatov in si izsiliti preko Ogrske pot na Balkan. Temu glavnemu cilju so podrejene vse dosedanje ruske operacije in zlasti ofenziva v Voliniij je bila pričeta v glavnem le zato, da podpira oziroma razbremeni ofenzivne sunke proti vzhodnim Karpatom. Na začetku vojne bi ta operativna ideja ne bila absurdna, danes pa so razmere povsem drugačne. Srbije ni več. Bolgarija je na naši strani in naše čete so se naučile še z uspehom braniti proti ogromni številni premoči ruskih krdel.

Boji v Bukovini.

Dunajski listi poročajo iz Bukarešte: Na bukovinski fronti se vršeči boji so več kakor le lokalnega pomena. S prehodom naših čet čez Moldavo, smo potisnili svoje pozicije za več kakor 30 km proti severu. Istočasno smo preprečili, da bi bili Rusi zasedli pri Jakobenih in pri Kirlibabi prehode čez sedlo Borgo in sedlo Prostok. Kozaki in ruska infanterija so zasedli najvišje vrhove bukovinskih Karpatov, da bi napravili vtisk na Romunijo. Te gore so postale njihov grob. Mnogo Rusov je bilo ubitih, vjetih ali pa pognanih na romunska tla. V Bukovini pustošijo Rusi naprej. Oropali so romunski samostan Putna. Pri prodiranju proti sedlu Jablonica je prišlo do silne bitke.

Bukovinski uradniki na Dunaju.

Dunaj, 13. julija. S posebnim vlakom je prispelo danes 450 bukovinskih uradnikov z rodbinami preko Kološvara na Dunaj.

Belgijske izgube na ruski fronti.

Kopenhagen, 12. julija. »Ruskoje Slovo« poroča s fronte: Posebno na fronti pri Tarnopolu se je odlikovala zadnji čas belgijska avtomobilska kolona, ki vrši poizvedovanja na izboren način s pomočjo modernih oklopnih avtomobilov. V zadnjih bojih pa je imela ta belgijska kolona jako težke izgube, ker je avstro-ogrska artiljerija zadela in popolnoma razbila tri oklopne vozove, en avtomobil je bil težko poškodovan. Poveljnik belgijske pomožne kolone je težko ranjen, 36 Belgijcev je padlo. Pokopani so v Tarnopolu.

Ruski vojni svet.

Kopenhagen, 13. julija. Z veliko napetostjo pričakujejo v Petrogradu izida velikega vojnega sveta, ki se vrši v ruskem glavnem stanu pod carjevim predsedstvom. Vojnega sveta se udeži vrhovno armadno vodstvo in pa vsi ministri. Na dnevnem redu so važne spremembe v armadnem vodstvu, ukrepi proti grozeči lakoti, težave nadaljnih ruskih operacij vsled ogromnih izgub in tratenja municije, podjetja proti Turčiji. Po vojnem svetu se vrši konferenca z zastopniki četverozveze. V merodajnih ruskih krogih vlada resno razočaranje nad potekom dosedanjih dogodkov, in prepričanje, da centralnih držav ni mogoče premagati. Ruska vlada kar najostrejše postopa proti onim, ki širijo v prebivalstvu nazaupanje in malodušnost. Iz Petrograda je bilo nedavno izgnanih 60 najodličnejših oseb.

Rodzijanko pri carju.

Petrograd, 12. julija. Car je sprejel včeraj v glavnem stanu predsednika dume Rodzijanka v $2^3/_4$urni avdijenci.

Živahni boji med Brento in Adižo.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. julija. (Koresp. urad.) Uradno razglašajo:

Italijansko bojišče.

Na fronti med Brento in Adižo je bilo bojevanje včeraj zopet živahnejše. Na Pasubiu smo odbili italijanski ponočni napad. V dolini Posine med trajno silnim sovražnim topovskim ognjem opetovani sunki številnih patrulj. Pri teh bojih smo vjeli 1 častnika in 103 može. Po izredno ljuti artiljerijski pripravi so včeraj popoldne močne sovražne sile zopet napadle naše pozicije v prostoru Monte Rasta - Monte Interrotto. Kakor prejšnje dni tako so se tudi tokrat ponesrečili vsi napadi z najtežjimi izgubami za Italijane. Tudi dalje proti severu so bili vsi sovražnikovi poskusi vdreti v naše pozicije popolnoma brezuspešni.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

* * *

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

10. julija. Med Adižo in Brento artiljerijsko in letalsko delovanje. Sovražne granate so provzročile v Pedescali in drugih krajih v gorenje Astiški dolini požare. Sovražen napadalni poskus na hrib Seluggio smo takoj zavrnili. V ozemlju Tofane, gorenja Boitska dolina, so se polastili oddelki alpinov v noči na 9. t. m. s spretnim manevrom velikega dela med Tofane prvo in Tofano drugo, severnozapadno varstvene koče in močne doline obvladujoče pozicije na Tofani prvi. Sovražna posadka je bila obkoljena in prisiljena udati se. V naše roke je prišlo 190 vjetnikov, med temi nekaj oficirjev, 3 strojne puške in bogat plen orožja in municije. Ob gorenjem Butu artiljerijski dvoboj in manjši infanterijski boji na Zellenkoflu. Na višinah severnozapadno Gorice je napadel sovražnik po intenzivni artiljerijski pripravi 8. t. m. zvečer z znatnimi silami naše pozicije na gorenjem Sabotinu, ali naš ogenj ga je takoj ustavil, na kar so naši pridrli iz jarkov in sovražnika odbili s svojimi bajoneti. Pri tem so mu napravili velike izgube in vzeli vjetnikov. Sovražni letalci so vrgli bombe na Cittadello in nekatere kraje ob spodnji Soči, ne da bi provzrobili človeške žrtve. Napravljena škoda je neznatna. Lasten letalec je zbil po kratkem boju sovražno letalo na tla.

Italijansko streljanje pred Poročom.

Rim, 12. julija. (Koresp. urad.) »Agenzia Stefani« poroča: Dne 11. t. m. ob zori je bombardirala skupina naših jednot učinkovito sovražno postajo pomorskih letal v Poreču kljub intenzivnemu ognju baterij tam v obrambo postavljenih. Štiri z juga došle sovražne jednote niso hotele stopiti v stik z našimi in so se takoj umaknile v smeri, v kateri so prišle. Naše jednote so se vrnile vse nepoškodovane v svoje izhodišče. (Kako je bilo v resnici pri Poreču, je povedalo jasno poročilo c. in kr. mornariškega poveljstva.)

Med Adižo in Brento.

Iz vojaškega razmotrivanja k poročilu generalnega štaba: Med Adižo in Brento je nadaljeval sovražnik svoje ofenzivno podjetje, kakor doslej brez uspeha. Njegove izgube odgovarjajo metodam taktike od ruskih vojskovodij izposojene; večkrat se je konštatiralo, da je italijanska artiljerija začela močno streljati na obotavljajoče ali umikajoče se italijanske infanterijske oddelke in jim je zastavila z zapornim ognjem pot vprejšnje pozicije, iz katerih so

LISTEK.

Chonchette.

Francoski spisal Marcel Prevost.

(Dalje.)

V.

Štirinajst dni je preteklo. Pomlad je bila že tako blesteča, kakor poletje . . . V malem gradu locnevinenskem pa ni bilo pomladnih smehljajev, ki bi mogli pregnati žalost, vladajočo vsepovsod. Posli, stari Viktor in ta dobra Yvonne sta pogosto prihajala v vas, polno opravila sta imela in domov se jima je mudilo . . . Ljudem, ki so ju izpraševali, sta le odgovarjala: »Še vedno ne gre prav.«

Okna v salonu, v biljardni dvorani in v celem pritličju so ostala zastrta. Življenje v hiši se je takorekoč osredotočilo v sobi, kjer so čuli pri bolnici.

Zdravnik je prišel . . . Še mlad, se je pravkar nastanil v Quimperju, navzlic temu je užival glas dobrega zdravnika; svoj diplom si je pridobil v Parizu. Jean ga je bil pripeljal v tej strašni noči, ko je blazen vsled nenadne krize, ki je podrla Louiso, odjahal iz Locnevinena.

Prišedši v Quimper je zaman trkal na vrata starega hišnega zdravnika, doktorja Lorina. Niti pustiti ga niso hoteli k njemu ob tej nenavadni uri, češ, da je doktor sam bolehen. Tedaj je poiskal drugega, katerega naslov so mu tam izročili.

Skupaj sta se vrnila v Locnevinen. Diagnoza ni bila lahka. Jean je pripovedoval zdravniku o nenadni vročici povzročeni po silnem razburjenju, o bljuvanju krvi . . . Doktor Rozier si je bil napravil na podlagi njegovih navedb svoje mnenje: hemoptysija vsled pokvare srčnega ocenja. Ko pa je stal ob postelji bolnice, je bil očividno presenečen nad tem, kar je našel. Pozorno je poslušal Louiso, ki se ni nič ustavljala. Odkar se je onesvestila, je izpregovorila le nekaj nerazločnih besed. S strahom so opazovali Chonchetta, madame Bétourné in Jean zdravnika. Nikomur niti na misel ni prišlo, naj se Jean odstrani iz sobe. Vsi so skušali uganiti zdravnikove misli.

Potem ko je doktor Rozier kake četrt ure preiskaval bolnico, je na lahno položil njeno glavo na blazino ter odredil, da naj ji podlože vzglavje. Nato je povedel gospo Bétourné v najoddaljenejši kot.

— Ta devojka je . . . vaša hči? je vprašal nekako v zadregi.

— Ne, gospod, je odvrnila gospa Bétourné. Moja nečakinja je . . . A kljub temu jo ljubim kakor hčer in prosim vas zategatelj, ne prikrivajte mi ničesar. Pogumna bodem . . . resnica me ne straši.

Zdravnik se je priklonil in nadaljeval z vprašanji:

— Ali v svojih otroških letih ni imela nikake bolezni? Ničesar na pljučih?

Gospa Bétourné se je zamislila.

— Ne . . . ničesar. Nikdar ni bila bolna, kar se spominjam . . . Kot desetletna deklica je, prej ko je odšla v Vernon, tu in tam tožila radi lahnih bolečin v hrbtu nad lopaticami . . . Vprašala sem svojega zdravnika, ta pa me je pomiril, češ, da ni nič hudega.

— Kdo je bil ta zdravnik?

— Dokler Lorin v Quimperju. Vsaj ga poznate?

— Gotovo . . . Ali ji je tedaj preiskal pljuča?

— Ne, nikdar.

— In v samostanu?

Gospa Bétourné je pogledala Chonchetto.

— V samostanu, je rekla ta počasi in se trudila zbrati svoje spomine: v samostanu . . . ne, Louisa ni bila nikdar na bolniškem oddelku . . . V Vernonu, gospod, nismo rade hodile tja, ne vem zakaj, in skoro siliti so nas morali. Spominjam se le toliko, da mi je Louisa govorila o lahnih bolečinah v hrbtu.

— Kaj ste torej, jo je prekinila gospa Bétourné, našli izvanrednega, gospod doktor?

— Madame, je odgovoril zdravnik z obžalujočim poudarkom, po mojem mnenju je ta deklica težko bolna. Gotov sem, da so desna pljuča prav resno prizadeta; leva stran je sicer boljša, pa tudi že načete.

To nenadno razkritje je med poslušalce treščilo kakor strela.

— Pljuča načeta! moj Bog, je vzkliknila gospa Bétourné, pozabivša v svoji prestrašenosti brzdati svoj glas.

. . . To je nemogoče, gospod; motili ste se. Preiščite jo še enkrat . . . Videli bodete . . . Človek ne živi osemnajst let brez najmanjšega pljučnega katarja in nahoda, da postane jetičen kar čez noč. To je izključeno.

— Res je, sta mrmrala Jean in Chonchetta, hoteča se strastno oprijeti tega upanja.

— Gospa, je odvrnil zdravnik, prav iz srca obžalujem, da vas moram opozoriti na vašo zmoto. Prav ta počasi nastopajoča sušica je zelo pogosta, osobito dandanes. Deset, dvajset, celo petindvajset let moremo živeti, ne da opazimo, da nam tako važen organ kakor so pljuča, od dne do dne razpada. Ali ne veste, da zadostuje naravi ena sama zdrava polovica pljuč? Tako živimo, dokler nekega dne vsled prevelikega napora, vsled razburjenja ali, kaj vem, radi kake malenkosti, ne nastopi krvavenje, ki podre to umetno ravnotežje in pospeši razpad.

Zdravnik je nenadoma obmolknil. Hoteč opravičiti svojo diagnozo, je pozabil, da govori pred sorodniki bolnice. Skušal je torej omiliti bolestni vtis svojih besed.

— Toda, tako je nadaljeval, v starosti gospodične ima narava pripomočke, ki kljubujejo našim prorokovanjem. Prav mogoče je, da ozdravimo levo stran pljuč; tedaj

pridrli. To izsiljenje bojnega navdušenja pojasnjujejo tudi množeče se dezertacije. Število pribežnikov, ki se pojavljajo pred našimi četami, narašča od dne do dne.

Kje bo prodrl Cadorna?

Cadorna je pričakoval, da skrajšana naša fronta ob tirolski meji mu prinese sijajne uspehe, ali kmalu je izprevidel, da jih ne bo in sedaj skuše zakriti svoje neuspehe s trditvijo, da so se vrnila avstro - ogrska ojačenja z ruske fronte. Torej ob tirolskih gorah zopet ne bo nič, zato nasvetuje italijansko časopisje novo veliko ofenzivo ob Soči proti Gorici.

Vojaški dopisnik »Timesa«, ki je obiskal italijansko fronto, poroča, da so Italijani mobilizirali doslej okoli dva milijona in pol, občuduje avstrijsko artiljerijo in sodi, da bi mogel Cadorna prodreti samo ob Soči, kjer je mogoče razviti velike mase, ako more plačati za to primerno ceno in ako razpolaga z nadmočno artiljerijo. V Alpah ni pričakovati uspehov, tudi traja tam čas za operacije samo od maja do avgusta . . . Kje torej bo prodrl Cadorna? Nikjer, ne na Tirolskem, ne ob Soči.

Naši letalci nad Spezio.

Iz vojnoporočevalskega stana, 12. julija: Sijajni polet je izvršil avstro - ogrski bojni letalec na dvokrovniku, ki je letel povprečno 2000 do 3000 metrov nad morsko višino vzdolž Gardskega jezera do gorenjeitalijanske nižine, čez Pad, Parmo in progo Milan - Bolonjo, se dvignil pred ligurskimi Apenini, ki so visoki do 2000 metrov in zrl na zaliv Genove. Ob doline reke Magre čez gorovje Lunigiana leteč je med Riviero di Levante in bregom Carrasa vzel direktni kurz na italijansko pristanišče Spezia. Križaril je nad pristaniščem, kjer je bilo polno bojnih ladij, in vrgel več težkih vžigalnih bomb na mornariški arzenal in druge vojaško važne naprave v bojnem pristanišču. Eksplozije in požari so pričali o učinku. Še večji pa je bil moralični učinek, ki ga je provzročil pojav sovražnega letalca na italijanski zapadni obali. Letalec se je vrnil nepoškodovan. Še predno so se Italijani zavedli vsled presenečenja in predno so se njihovi hidroplani odločili za start, je bil naš dvokrovnik že čez Lunigianske višine. Proga, katero je preletel, znaša v zračni črti po 250, to je 500 kilometrov in presega dosedaj najdaljši polet mornariškega letalca ob albanski obali za dobrih 20 kilometrov.

»Baseler Nachrichten« poročajo iz Milana, da eksplozija v Spezii je imela več stotin žrtev. Cela municijska tovarna je bila pognana v zrak in od 480 delavcev ni ostal živ niti eden. Na bregu se je kopalo obilo odraščenih in otrok; 300 je mrtvih.

Ministrski svet v Rimu. — Važno posvetovanje o zunanji politiki.

Lugano, 12. julija. V Rimu se je vršil včeraj štiri ure trajajoč ministrski svet. Bavil se je z odredbami, potrebnimi pri preosnovi trgovskega in železniškega ministrstva za oddajo agend delavskega in gospodarskega ministrstva. Italijansko časopisje poroča tudi, da po Sonninovem referatu se je vršilo važno posvetovanje o vprašanjih zunanje politike.

»Messaggero« naznanja na podlagi včerajšnjega ministrskega sveta odredbe v pojasnilo razmerja Italije do zaveznikov. Stavek se interpretira v smislu odpovedi trgovske pogodbe z Nemčijo.

Italijanski vojni izdatki.

»Berliner Zeitung« am Mittag« poroča iz Švice: Kakor je posneti iz »Secola«, je izdala Italija v vojaške svrhe v desetih mesecih svoje nevtralnosti 1778 milijonov lir, v dvanajstih vojnih mesecih pa 6504 milijone lir.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Padli so polkovniki: Mazzarino, Bozzano in Cavallo.

V Italiji je zavladalo novo ogorčenje proti Angliji, ker so angleške uvozne prepovedi podrle zlasti vsako upanje na povzdigo italijanske avtomobilske industrije. Angleški poslanik je izdal poseben komuniké, ki naj bi pomiril duhove, češ, da se bodo prepovedi glede Italije izvajale prav velikodušno.

Zapadno bojišče.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 13. julija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Severno od Somme se je Angležem posrečilo se ustaliti v Contalmaison. Artiljerijski ogenj se nadaljuje z veliko ljutostjo.

Južno od Somme Francozi tudi včeraj s svojimi napadi, ki so jih večkrat izvršili na obeh straneh Barleuxa ter pri Estrées in zapadno od tam niso imeli nobenega uspeha. Morali so se vrniti večinoma že v našem učinkovitem zapornem ognju z najtežjimi krvavimi žrtvami.

Vzhodno Moze so bili artiljerijski boji še živahnejši. Običajne infanterijske postojanke smo izboljšali. Število vjetnikov se je zvišalo za 17 častnikov, 243 mož na 56 častnikov in 2349 mož.

Podjetja nemških patrulj so se posrečila pri Frellinghienu ob kanalu La Bassee, ob višini La Fille morte, vzhodno Badovillera in pri Hirzbachu.

Severno Soissona smo prisilili francoski dvokrovnik, da je pristal v naših črtah.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

12. julija. Od fronte na Sommi nič novega. Na desnem bregu Mase so davi napravili Nemci močan sunek v smeri na fort Souville. Po mogočni artiljerijski pripravi je sledil močan napad šestih polkov iz vasi Fleury in iz gozdičev Vaux in Chapitre. Vzlic ljutim jurišem v masah, se je sovražniku za ceno velikanskih izgub posrečilo, pridobiti malo tal na dohodih h kapeli St. Fine in na križišču ceste Fleury - Vaux. V glavnem okolišu Souville - Chenois in Lauffee se nadaljuje ljuto obstreljevanje.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO

11. julija. Po deset dni nadaljevanih bojih so naše čete izpopolnile metodično zasedenje celega prvega sovražnega obrambnega sistema **na fronti 1400 yardov. Angleži so zasedli skoro ves gozd Trones.**

12. julija. Močno lokalno bojevanje na raznih delih fronte. V gozdiču **Mametz smo ves, minolo noč izgubljeni teren nazaj zavojevali in imamo ves gozdič. Tudi v gozdiču** Trones napredujemo. Veliko število mrtvih Nemcev na bojišču kaže, koliko velja Nemce vsak njih napad. Zadnjo noč sta dva močna napada na Contalmaison v našem ognju popolnoma ponesrečila.

Zapadno bojišče.

Ljuti boji na zapadnem bojišču se nadaljujejo, ne da bi bili prinesli tej ali oni strani kak pomembnejši uspeh. Vzetje Contalmaisona je paralizirano po odbitju velikega francoskega napada na fronti Belloy-Sayecourt. Nemški vojaški kritiki opozarjajo, da se je boj na zapadnem bojišču razcepil na celo vrsto lokalnih akcij, pri katerih gre boj za posamezne vasi, posamezne višave in gozdiče. Nemška armada se ne omejuje več na obrambo, nego je začela s taktičnimi protisunki, ki so doslej prinesli Nemcem že znatne uspehe.

Poseben pomen nemških uspehov pri Souvilleru.

Berolin, 13. julija. (Koresp. ur.) Wolffov urad poroča: V včerajšnjem vojnem poročilu objavljeni uspehi nemškega orožja desno Moze pri Souvilleru in Lauffee so dogodek znatnega pomena. To prvo večje podjetje pred Verdunom od začetka velike ofenzive naših sovražnikov, dokazuje, da nemško armadno vodstvo obdrži pred svojimi očmi prvotni operativni cilj, neglede na vse napade naših sovražnikov na vzhodu in zahodu. Niti enega vojaka in niti enega topa se ni vzelo iz bojnega ozemlja pri Verdunu. Bitka se nadaljuje po volji nemškega armadnega vodstva krvavo, za nemško orožje uspešno. Ako so sovražniki upali, da potegnejo nase z napadi svojih milijonskih armad končno inicijativo vojevanja in da bi mogli Nemcem predpisati postavo postopanja, so bili bridko razočarani po dosedanjem poteku dogodkov. Nemško armadno vodstvo obvladuje slej ko prej operativni položaj. To je poseben pomen uspeha pri Souvilleru, ki znova priča o sili in premoči nemškega orožja in opravičuje Nemčijo, da gleda na vojaški položaj s starim zaupanjem in prepričanjem.

Francosko trgovsko brodovje.

V francoskem parlamentu je na razpravi predlog, naj se vse francosko trgovsko brodovje rekvirira za čas vojne za vojno upravo. Vlada se je izrekla proti splošni rekviziciji in predlagala samo delno, a vzlic temu je bil sprejet prvi predlog. Namen rekviziciji je, da se prepreči izkoriščanje prebivalstva.

Dogodki na Balkanu.

NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. julija. (Koresp. urad.) Uradno razglašajo:

Jugovzhodno bojišče.

Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berolin, 13. julija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Aretacija bivšega bolgarskega ministra.

Bukarešta, 13. julija. Bivši bolgarski finančni minister Lijapčev, za Malinovom najodličnejši član demokratične stranke, je bil na predvečer seje bolgarskega sobranja, v kateri se je vršilo glasovanje o proračunu, aretiran. Lijapčev je bil namreč naznanil, da bo govoril proti proračunu in sicer skupno z Genadijevom. Po aretaciji Lijapčeva se je tudi Genadijev odrekel besedi, nakar je bil proračun brez debate sprejet. Demokratična stranka je vložila radi aretacije Lijapčeva interpelacijo.

Volilno gibanje na Grškem.

Francoski listi poročajo: Volilno gibanje na Grškem postaja vedno živahnejše. Liberalna (Venizelosova) stranka prieja povsodi predavanja in shode. Sedaj se je tudi Skuludis odločil za ostro protivenezelistično politiko. Kandidiral bo v Atiki. Bivši minister Dragumis kandidira v Solunu.

Grška demobilizacija.

Rim, 13. julija. »Tribuna« poudarja, da se vrši grška demobilizacija prepočasi in da se v severnem Epiru kljub obljubi ministrskega predsednika Zaimisa, dani 22. junija Italiji, še sploh ne vrši, kar je nezdružno s častjo Italije in njenih zaveznikov.

Vožnja nemškega podmorskega čolna v Ameriko.

Amerikanski carinski urad v Baltimore je sicer vladi sporočil, da je nemški podmorski čoln »Deutschland« trgovska ladja, toda ententa se trudi amerikansko vlado prepričati, da podmorski čoln nikdar ne more biti le trgovska ladja, temveč da je že po svoji naravi bojno sredstvo ali kakor pravijo Angleži »potencijalna vojna ladja«. Ententina trditev je sicer nesprejemljiva, njeni argumentaciji pa s francosko - angleškega stališča ni odrekati logične pravilnosti. Angleži pravijo namreč: Na morju ne moremo razločevati, ali je podmorski čoln, ki ga zagledamo bojni ali trgovski čoln. Ako ga smatramo za trgovski čoln in se motimo, potem se izpostavimo nevarnosti, da nas v prihodnjem trenutku torpedira in uniči. Ako pa ga v mnenju, da je bojni čoln napademo in uničimo, pozneje pa se pokaže, da je bil trgovski čoln, potem se pregrešimo proti glavnemu v prilog nevtralcem in nekombatantom baš od Amerike postavljenemu principu, da se trgovskih ladij brez svarila ne sme napadati in uničevati. S tem pa se izpostavljamo vsak trenutek nevarnosti novih konfliktov z nevtralnimi državami in zlasti z Ameriko. Vsemu temu se izognemo le, če se postavimo na principijelno stališče, da je smatrati vse podmorske čolne za vojne ladje, že za to ker se na zunaj prav nič ne dajo razločevati. Tako pravijo Angleži in zahtevajo, da naj Amerika njihovo stališče prizna kot edino pravilno. Amerika bi seveda v tem slučaju morala »Deutschland« internirati ali pa prisiliti, da tekom 24 ur zapusti amerikansko pristanišče in vsak podmorski trgovski promet med Nemčijo in Združenimi državami bi bil nemogoč. Toda angleška argumentacija je logična s stališča četverozveznih interesov, ni pa v skladu z veljavnim mednarodnim pravom, ki ne pozna »potencijalnih« vojnih ladij in ki prizna trgovski značaj vsem ladjam, ki ne služijo bojnim svrham in ki zlasti niso oborožene v napadalne svrhe. Ako hoče biti Amerika pravična in ako je res nevtralna, potem se bo odločila tako, kakor govorijo določbe mednarodnega prava in ne po željah in nasvetih ententinih diplomatov.

V ameriškem kongresu bo zaradi prihoda »Deutschlanda« podana interpelacija in tedaj se pokaže, kako stališče zavzame ameriška vlada. —

Tudi »Bremen« že na potu.

Listi poročajo, da se nahaja tudi drugi nemški trgovski podmorski čoln »Bremen« že na potu v Ameriko, kamor bo dospel tekom prihodnjega tedna. Pristanišče, kjer bo pristal, je seveda neznano.

Suspenzija ustave na Španskem.

Madrid, 13. julija. (Kor. urad.) Radi železničarske stavke je proglasila vlada nad mestom in provinco Madrid vojno pravo.

Madrid, 13. julija. (Kor. urad.) »Agence Havas«: Včerajšnji uradni list objavlja kraljevo naredbo, ki suspendira ustavne garancije za vso Špansko.

* * *

Splošna stavka železničarjev na Španskem je izbruhnila pred nekaj dnevi in so se ji pridružili tudi delavci različnih drugih strok. V Bilbau je prišlo do prask med delavci in med civilno gardo. En moški je bil ubit, pet je ranjenih.

Razne politične vesti.

= **Italijani in Srbi.** Preko Keneva poročajo: Italijanski knez Colonna objavlja članek, v katerem poudarja, da se morata Rusija in Italija združiti, da preprečite ustanovitev Velike Srbije. — Praška »Union« se čudi, zakaj so pričeli Rusi z ofenzivo, da razbremenijo Italijo. To je dokaz, da Rusija že ne vé več, kaj naj počne. Pašić, ki se je nedavno mudil v Petrogradu, naj bi bil Sazonovu pojasnil, da je največji interes avstrijskih Jugoslovanov, da ostane vsa vzhodna jadranska obal v posesti monarhije. Saj je svoj čas sam dejal: Mi Srbi bi se mogli skupno z monarhijo boriti proti Italiji . . .

= **Ako Italija zasede Trst . . .** »Tribuna« srdito odgovarja angleškemu publicistu Steedu, ki je zahteval, da naj se Italija sporazume z Jugoslovani glede Adrije tako, da popusti od svojih zahtev, katere je označil za pretirane, in sicer radi nemške nevarnosti. »Tribuna« vpraša Steeda, ali je Anglija pozabila, da nemška nevarnost izgine, ako Italija zasede Trst.

= **Giolittijevo pismo na italijanskega kralja.** Poročevalec »Leipziger Tagblatta« je dobil krtačni odtis pisma, katero je hotel priobčiti »Avanti« pa mu je cenzura to zabranila; pismo je Giolittijevo in naslovljeno na kralja in se tiče krize v Salandrovem kabinetu. Giolitti je bil res pri kralju 19. aprila in prvotno obljubil novo sestavo kabineta potem pa je odklonil. Giolitti pravi med drugim, da Italija je imela ostati nevtralna. Hitro bi se bila povzpela visoko, ako bi bila ostala zvesta zaveznica in bi bila postopala pametno, dolgov bi ne bilo, povzdignila bi se bila na Balkanu ob skupnosti interesov z Avstrijo. Velika napaka je bila mali Srbiji dati prednost pred Avstrijo. Slovanstvo ob Adriji ne pripozna nikdar Italijanov za vladarje. Ako ne doseže Rusija Carigrada, bo potom Srbije udrla do Adrije. Italija mora gledati, kako se reši iz teh okolščin, da ne bo imela po vojni samo sovražnike. Italija mora ne le dobiti vojno, mora pa tudi, ker je najtežje, skleniti tak mir, ki bo ojačil Italijo na zunaj in znotraj in jej zagotovil popolno neodvisnost. Giolitti je izjavil, da on se ne čuti več dovolj močnega prevzeti vodstvo ministrstva v času, ko se njegove najboljše namere proglašajo za zločin na bodočnosti Italije.

= **Gospodarska konferenca nevtralnih držav.** Angleško blokado čutijo tudi nevtralne države, še bolj pa razmišljajo, kako bo ž njimi, če se uresniči gospodarsko združenje četverozveznih držav, za kar se zlasti zavzema Angleška. Nevtralci računajo s tem, da bo vojni z orožjem sledila srdita gospodarska vojna med četverozvezo in centralnimi državami, zato pripravljajo zlasti v Švici vse, kar treba, da bi se zagotovilo za vse slučaje enotno in solidarno gospodarsko postopanje vseh nevtralnih držav.

= **Angleška in Amerika.** Frankobrod, 13. julija. Na banketu, ki ga je priredilo angleško društvo za gospodarsko in politično zbližanje Angleške z Ameriko bivšemu amerikanskemu ministru Beku, je ta imel govor, v katerem je zlasti poudarjal, da morajo vsi, ki govore angleški, skupaj držati, da se po vojni ohrani mir. Narodi se bodo še 50 let sovražili. Amerika si je z dajatvijo municije pridobila posebno hvaležnost Angleške. Vrh tega je Amerika tudi direktno pomagala Angliji, kajti v kanadski armadi je nad 4000 amerikanskih državljanov, v francoski pa 10.000.

= **Amerika in Francija.** Wolffov biro javlja, da so ameriške bančne firme dale Franciji posojila 100 milijonov dolarjev. Francija bo zagotovila to posojilo s tem, da bo dala v zastavo državne zadolžnice nevtralnih držav.

= **Amerika in Mehika.** Nev Jork Herold javlja, da se je armada generala Ville začela pomikati proti ameriški armadi.

Vesti iz primorskih dežel.

Iz ruskega vjetništva se je po enem letu oglasil Anton Kvejan iz Sežane, rojen leta 1890., desetnik pri 97. pešpolku in brat c. kr. redarja Jakoba Kvejana v Pulju. Bil je v vojni že ranjen in se zdravil v več bolnišnicah, tudi v Ljubljani, v šoli pri Sv. Jakobu. Zdaj je v Družkovki.

---

sem celo prepričan o tem, sicer pa ponavljam, da ustroju človeškega organizma zadostuje polovica pljuč.

Zapisal je svoj recept, ki ga je Viktor odnesel v lekarno v mestu.

Nato je odšel in obljubil, da se vrne drugi dan.

In zares, kakor je bil obljubil, prihajal je vsako jutro, odtrgujoč si velik del noči, da je mogel opraviti tudi to oddaljeno vizito, ne da je zanemaril svoje bolnike v Quimperju. Grajski gostje v Locnevinenu, katere je nesreča le še tesneje združila, so ga zanimali. Dasi mu je žalostna zgodba te krize ostala neznana, je čutil za to v najlepši slogi živečo rodbino najglobokejše sočutje.

Z največjo pozornostjo se je posvetil Louisi, skušal ji je pomoči z vsemi sredstvi svoje vede in žrtvoval ji je vso svojo energijo. Prva dva tedna sta bila strašna; dvakrat, trikrat je bil na tem, da sporoči gospe Bétourné, da je opustil vsako upanje . . . Neke noči okoli enajste ure so celo morali poslati po duhovnika. Po preteku teh štirinajstih dni, koncem maja, pa se je Louisa, ki se ves čas svoje dolge oslabelosti ni zavedla, kakor sem in tja za kratek čas, nekoliko popravila. In glej, z neverjetno naglico je okrevala. Po treh dneh je že zopet vstajala. Teden dni pozneje je zopet povzela svoje staro življenje v družbi gospe Bétourné, Jeana in Chonchette.

Mladost dela čudeže.

Velika radost je zavladala tako v gradu kakor v vasi, ko se je po dolgih mučnih dneh raznesla novica o njenem okrevanju. Ko je Louisa prvič prišla zopet v cerkev k nedeljski maši, so jo ženske po odhodu od božje službe obstopile ter ji v svoji bretonščini zatrjevale, da ima svoje zdravje zahvaliti le tej, ali oni pobožnosti, ki so jo opravile v njen namen. Louiso, ki je bila od prestane hude bolezni še precej obledela, so te odkritosrčne simpatije silno vzradostile. Plavolaso krasotico, ki ji je bolezen poteze le omilila, so vsi primerjali Devici v oltarju. Nikdar ni bila tako vesela.

To nedeljo je bil doktor Rozier, njen zdravnik, v gradu na obedu. Bilo je zelo zabavno. Čutili so se izven nevarnosti. Doktor se je odločno protivil takojšnji poroki svoje pacijentinje in zahteval, da prej ko prej odide v kopel. S tem je povratek dogodkov, ki so povzročili krizo, odgodil na nedoločen čas.

Edini Rozier ni bil vesel, dasi se je trudil, da se prilagodi svoji družbi . . . Ko je odhajal, da obišče bolnico v Quimperju, je stopil z gospo Bétourné v stran.

— O, doktor, je rekla ta in ga prijela za obe roke, kako sem vam hvaležna! Po bogu imam se zahvaliti predvsem vam, da sem ohranila svojo predrago Louiso. Vse življenje vam hočem biti hvaležna . . .

Chonchetta, Jean in Louisa so se približali. Doktorju se je zdelo, kakor da stoji sredi lastne familije, polne udanosti in hvaležnosti.

Zmajal je lahno z rameni kakor človek, ki si je premislil in noče povedati tega, kar je pravkar nameraval.

Stisnil je vsem roke ter globoko ginjen ušel vsem zahvalam.

Voziček je čakal nanj pred vhodom; ročno je skočil vanj, zamahnil z bičem in se odpeljal v lahnem teku med klici in pozdravi grajskih prebivalcev.

Koncem vasi je konj prešel v korak, da prevozi klanec na vrhu poleg pokopališča. S svojega sedeža je doktor videl čez zid v vrstah postavljene grobove s sivimi spomeniki iz bretonskega granita.

Vzdihnil je . . . Obraz se mu je razžalostil in dve debeli solzi ste mu kanile na roke.

— Ubogi ljudje! je mrmral.

Stresel je z glavo, kakor da si hoče prepoditi neprijetne misli in se s koncem svojega biča dotaknil ušes konjiča, ki se je takoj zopet spustil v tek.

(Dalje prihodnjič.)

občina Donc v Ekaterinoslavski guberniji. Pozdravlja vse znance.

»Okrajna posojilnica v Bovcu« se nahaja sedaj v Mödlingu na Nižjeavstrijskem.

Himen. Poročila se je gospodična Ivanka Čehovinova iz znane rodbine v Branici, z gospodom c. in kr. nadporočnikom Aleksandrom Gildijem.

Na c. kr. pripravnici za srednje šole v Trstu se bo vršilo vpisovanje v prvi letnik šolskega leta 1916/17 v nedeljo, dne 16. julija dopoldne v pisarni vodstva, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 25.

Jajca v Trstu. Aprovizacijska komisija v Trstu prodaja jajca po 18 vinarjev komad.

Cena brejih krav. Vojaška oblast naznanja, da bo cena brejih krav, ki se prodajajo na Občinah, od 10. t. m. dalje po 2 K 40 v kilogram.

Smrt med beguncí. Umrl je v Wurmbergu Peter Medeot, bivši župan v Šlorencu pri Mosi, star 84 let. V gradu Wurmbergu je sedaj 226 beguncev. Od 22. oktobra lani doslej je bilo 45 slučajev smrti.

400.000 kron zapustil svojemu slugi. V Šibeniku je umrl bogat trgovec Gjuro Jović grško - iztočne vere. Ker ni imel svojcev, je zapustil vse svoje imetje 400.000 K svojemu slugi.

Svojega očta išče Anton Mišček iz Senika v občini Kožbana, v zapadnih Brdih, ki se nahaja v Ljubljani, Arbeiter - Abteilung 201/28; o njem ne vé nič drugega, nego to, da je odšel dne 20. maja lanskega leta od doma z voli. Očetu je ime Anton. Sin misli, da mora biti oče nekje na Kranjskem na kaki kmetiji.

Dnevne vesti.

— **Kranjske deželne barve.** Deželni glavar dr. Šusteršič je bil izdal poziv, naj se v proslavo bitke pri Kustoci razobesijo **cesarske** in **deželne zastave.** »Grazer Tagblatt« je notico, ki se je sklicevala na poziv deželnega glavarja, a priporočala **kot deželne barve** — rumeno - modro - rdeče. Deželni glavar je poslal »Grazer Tagblattu« popravek, v katerem je bilo povedano, da niso bile v njegovem pozivu priporočene barve rumeno - modro - rdeče in da so kranjske deželne barve belo - modro - rdeče. Ker »Grazer Tagblatt« popravka ni sprejel, je deželni glavar tožil. Toženi urednik se je postavil na stališče, da je deželni glavar nekaj popravil, česar »Grazer Tagblatt« ni trdil, da bi bil namreč deželni glavar priporočal razobešenje rumeno - modro - rdečih barv. Tudi je trdil, da deželni glavar ni opravičen, pribiti dejstvo, katere so kranjske deželne barve, češ, da je to izključno stvar centralne vlade, ki je začetkom vojne prepovedala porabo slovanske trobojnice. Sodnik je toženega urednika oprostil. **Kranjska deželna zastava pa je in ostane vendar samo in edino trobojnica belo-modro - rdeča.**

— **Ranjen** je bil, kakor se nam poroča s fronte, Joško Jamnik, knjigovez pri Bambergu in priljubljeni pevec »Ljubljanskega Zvona«. V vojni je že od začetka in je bil prve dni tega meseca od sovražne krogle zadet v zgornje stegno in težko ranjen, a rana ni nevarna. Ranjenec se nahaja zdaj v neki bolnišnici na Ogrskem in pride v kratkem na zdravljenje v Ljubljano.

— **Slovenski invalidi z Rusije.** Dne 21. junija so prispeli iz Rusije naslednji izmenjani invalidi, ki so v uradnem seznamu navedeni kot Slovenci: Smoller Valentin, 4. domobr. pešpolka, 3. stot.; Kotzmal Štefan, 13. honved. pešpolka, 10. stot.; Walach Ivan, 15. honved. pešpolka, 8. stot.; Klinko Ivan, 26. pešpolka, pridelen 89. pešpolku, 8. stot.; Strgar Rudolf, 47. pešpolka, 8. stot.; Balekič Ivan, 5. honved. pešp., 2. stot.; Eržen Ivan, 15. pešpolka, 13. stot.; Mateko Peter, 26. domobr. pešpolka, 1. stot.; Skumavec Alojzij, 22. dom. pešp., 8. stot.; Saxita Franc, 97. pešpolka, 12. stot.; Zeck Anton, 55. pešpolka, 8. stot. — Od domačih polkov so se vrnili še naslednji, v uradnem seznamu kot Nemci navedeni invalidi: Černčič Karel, 47. pešp.; Werschnjak Leopold, 87. pešpolka; poddesetnik Anton Brodnik, 7. pešpolka; Ivan Matose, 27. domobranskega pešpolka.

— **Pohvalno priznanje za izborno** službovanje v živinozdravniški stroki pri c. in kr. režijski klavnici ter za pospeševanje interesov armade je dobil od c. in kr. 5. armadnega poveljstva ravnatelj mestne klavnice gospod Pavel Skale.

— **Za slepe vojake.** Gospod Lovro Rogelj, posestnik na Vrhniki, je poslal deželnemu odboru za nameravani deželni zavod za slepe **dar** 20 K mesto venca na krsto pokojnega Fr. Tržarja. Bog plačaj!

— **Lesna kupčija.** Pred nekaj časom sta dve veliki dunajski banki ustanovili družbo, ki ima namen, se polastiti lesne kupčije v Avstriji. Že 15 let je tega, kar se je poskusilo, kranjske lesne trgovce organizirati, pa jih ni bilo spraviti pod en klobuk. V novo družbo je vstopil kot upravni svetnik, ki bo seveda vlekel lepe tantijeme, tudi neki penzijonirani dvorni svetnik iz poljedelskega ministrstva. Da bi star ministrski uradnik kaj razumel o lesni kupčiji, je jako dvomljivo in da bi ga banki bili vzeli v upravni odbor samo zaradi njegovih lepih oči, je čisto gotovo. Kaj pričakujeta torej banki od njega?

— **Reševanje kmetijstva** je jako lukrativen posel. V Avstriji je to reševanje doseglo toliko, da se pridela žita na hektar samo še ravno polovico tega, kakor na Nemškem. Nekoliko je tega krivo tudi pomanjkanje umetnih gnojil. Samo iz Nemčije se je vpeljalo za **1500 milijonov mark** na leto umetnih gnojil. Kaj bi bile lahko dežele zaslužile, če bi se o pravem času lotile izdelovanja umetnih gnojil in koliko milijonov bi bilo ostalo lahko doma, namesto da so odšli v Nemčijo. Pa se ni nič zgodilo. Zdaj pa so se banke lotile ustanavljanja tovarn za umetna gnojila in proti denarni sili se ne bo dalo nič opraviti.

— **Veleizdajalčevo premoženje.** V Ljubljani je bilo oblastveno zaseženo imetje nekega veleizdajalca in sodišče je določilo oskrbnika. Eden upnikov je za svojo terjatev v znesku 10.000 kron izposloval prisilno upravo, ki je bila poverjena oskrbniku. Čez nekaj časa je bilo treba razdeliti prebitek iz poslovanja pod prisilno upravo postavljenega podjetja. Ta prebitek je znašal 300 K. Medtem pa je bil obtoženi veleizdajalec obsojen na dolgoletno ječo in obsojen tudi na plačilo znatne odškodnine državi. To je dalo povod, da je najvišje sodišče zdaj razsodilo, da upnik ne dobi nič od onih 300 K, ki jih je imela prisilna uprava na razpolaganje.

— **Javno predavanje.** Kakor smo že omenili, bo jutri, v soboto, dne 15. julija predaval v deželnem gledališču (Kino - Centralu) gospod polkovni zdravnik dr. Mavricij Rus po naredbi c. in kr. 5. armadnega poveljstva na predlog gospoda višjega štabnega zdravnika dr. Geduldigerja o oskrbi naših invalidov v slovenskem jeziku. Predavanje bo zanimalo zlasti industrijalce, obrtnike in rokodelce, pa tudi druge sloje. Gospod predavatelj bo kazal z velezanimivimi skioptičnimi in kinematografskimi posnetki, kako morejo zdravniki - umetniki, tehniki in socijologi pomagati tudi najtežje pohabljenim, da si morejo zopet služiti svoj kruh sami in niso od usmiljenosti in milodarnosti svojih sodobnikov odvisni. Začetek ob pol 8. zvečer. Vstop brezplačen. Prostovoljni prispevki so namenjeni soškemu zakladu. Pred predavanjem bo svirala vojaška godba pred gledališčem.

— **Zavod za pospeševanje obrti** opozarja še posebej na važnost predavanja gospoda polkovnega zdravnika dr. Mavricija Rusa o preskrbi invalidov, ki se bo vršilo v soboto, dne 15. julija ob pol 8. zvečer v prostorih deželnega gledališča. To predavanje, ki se bo vršilo v slovenskem jeziku, ima ravno za obrtnike velik pomen, **ker morajo vsi** računati s tem, da bodo spričo pomanjkanja drugih kvalificiranih obrtnih delavcev, morali prevzeti v delo v mnogih slučajih invalide. V najnujnejšem interesu, tako obrtnega delodajalca, kakor delojemalca leži, da se vsi seznanijo z možnostmi, v koliko da se dajo razna obrtna dela izvrševati z invalidi, oziroma v koliko da se morejo izpopolnjevati v ročni spretnosti z umetnimi členi.

— **Mestna vojna kuhinja v Gajevi ulici.** Predvčerajšnjim se je otvorila v prostorih dijaške kuhinje »Domovine« prva mestna vojna kuhinja. Prvi dan je bilo oddanih 281, drugi dan pa že 387 listkov za kosilo in večerjo. Videti je, da se bo iz skromnena začetka ta nova uvedba na splošno zadovoljnost prav lepo razvijala. Jedila se oddajajo za dom od 11. do 12. ure dopoldne in zvečer od 5. do 6. ure, za sedeče goste opoldne od 12. do 1. in zvečer od 6. do 7. ure. Zajtrk se lahko dobi že od pol 7. ure dalje. Cene so sledeče: Vse kosilo, to je: juha, meso in prikuha 60 v, čista mesna juha ali prežganka 8 v, zakuhana mesna juha 20 v, prikuha in večerja to je sotata s fižolom ali vsako posebej, dalje kolerabice s krompirjem, ali krompir v omaki 20 v, polenta 10 v. Razen tega še zvečer po možnosti dobe pljučka ali rajželjc v omaki, porcija po 20 v. Listki se lahko kupijo vsak dan, bodisi v predprodaji za drugi dan, bodisi za takojšnje kosilo in večerjo, dokler je pripravljenih še jedil. Pravico do nakupa živil v mestni vojni kuhinji ima vsakdo. Umevno pa je, da je število obiskovalcev za sedaj še omejeno vsled česar ne gre nikomur pravica do pritožbe, če pride prepozno. Kdor prej pride, prej melje!

— **C. kr. državna obrtna šola v Ljubljani.** Kakor je razvidno iz uradnega naznanila, se otvori prihodnje šolsko leto na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani dne 16. septembra. Pouk se prične za sedaj sigurno samo na oddelkih: **Strokovna šola za kiparstvo, ženska obrtna šola in javna risarska šola.** Ker služi šolsko poslopje večinoma vojnim namenom, je pouk v ostalih oddelkih (mojstrske šole za mehanično - tehnične obrte in za elektrotehniko, stavbno obrtna šola, mojsterska šola za mizarje, specijalni kurzi) še negotov in se morebitni pričetek objavi pozneje.

— **Občni zbor »Glasbene Matice«.** V naše včerajšnje poročilo o občnem zboru »Glasbene Matice« se je vrinila pomota. Nanovo je bil izvoljen v odbor gosp. sodni svetnik Karel Zotmann; gosp. fin. račun. svet. Petrovčič je bil že lani član odbora. — Med umrlimi Matičarji je čitati deželnosodni svetnik Ivan Kladva in ne Klander.

— **Prodaja ledu** se vrši v soboto, dne 15. julija, v torek, dne 18. julija, v četrtek, dne 20. julija t. l. na glavnem kolodvoru od pol 7. do pol 10. dopoldne. Dne 16., 17. in 19. julija odpade prodaja ledu na klavnici, ker je c. in kr. vojni erar vso hladilnico do zadnjega kotička z zalogo mesa napolnil, tako, da je sedaj dostop do ledenice popolnoma nemogoč. Vsled tega se odjemalci ledu opozarjajo, da se z ledom na kolodvoru ob zgoraj navedenih dnevih zadostno preskrbe.

— **Slika italijanskega mesta Asiago.** V izložbenem oknu Ljubljanske kreditne banke je izstavljena slika italijanskega mesta Asiago, katero je poklonil ljubljanskemu mestu poveljnik 17. pešpolka.

— **Novi bankovci po 10 kron.** Avstro - ogrska banka začne izdajati dne 24. julija nove bankovce po 10 kron z datumom 2. januarja 1915.

— **Odvetniške pisarne v Ljubljani** bodo v času letošnjih sodnih počitnic t. j. od dne 15. julija pa do 26. avgusta, uradovale od 8. dopoldne pa do 2. popoldne, sicer pa bodo popoldne zaprte. Tako je bilo sklenjeno na zadnjem občnem zboru odvetniške zbornice in se na to začasno uvedbo stranke opozarjajo.

— **Umrla** je v Ljubljani v starosti 83 let gospa Marija Peršlc. Pokojnica se je v svoji oporoki spomnila tudi dijaške kuhinje »Domovina«, mestnih revežev in slovenskega obrtnega društva. Bodi ji prijazen spomin! *V m. h.*

— **Eksport lesa.** Kranjski interesentje dobe glede tega vprašanja pojasnilo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko v Ljubljani.

— **Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 2. do 8. julija.** Novorojencev je bilo 11; umrlo je 23 oseb, med njimi 12 domačinov in 11 tujcev, in sicer je umrlo za jetiko 5 oseb, med njimi 1 tujec; vsled samomora 1; za različnimi boleznimi 17. Razen zgoraj omenjenih so še umrli: 2 vojaka za legarjem in 1 vojak za grižo. Med njimi je bilo 11 tujcev in 16 iz zavodov. — Za infekcijoznimi boleznimi so oboleli, in sicer: za tifuzom 20 vojakov, za grižo 65 vojakov, za trahomo (egiptovsko očesno boleznico) 13 vojakov.

Danilo Pirc †. Iz Idrije nam pišejo: Gospod Danilo Pirc, c. kr. lekarničar v Idriji, je šel pred dobrimi 14 dnevi iskat leka svojemu razrušenemu zdravju v Gradec. Poslovili smo se od njega z nadejo, da se zopet zdravi in veseli vidimo! Zgodilo se je drugače! Dne 12. t. m. je došla iz bolnice Usmiljenih bratov v Gradcu nenadna vest, da je naš Danilo tamkaj za vedno zatisnil oči. — Z njimi je omahnil v grob mož blagega srca in neomajnega značaja, ki je dičil tega vrlega rodoljuba in zvestega pristaša naše stranke. — Bil je izboren veščak svoje stroke; neumorno delaven, je noč in dan stal na razpolago trpečemu človeštvu. Užival je zaradi svojega ljubeznivega občevanja, zaradi svoje možatosti in iskrenosti splošne simpatije. Bil je član občinskega zastopa, večletni predsednik Narodne čitalnice in član nadzorstva Stavbne in kreditne zadruge od nje ustanovitve pa do svoje obolelosti v prvih mesecih letošnjega leta. Vse te posle je opravljal vestno in natančno, posebno vzorno pa je vodil c. kr. lekarnico, ki jo je uredil po najmodernejših predpisih in zahtevah. Tu je razvijal uspešno in požrtvovalno delavnost, ki je črpala njegove telesne sile, dokler mu niso popolnoma odpovedale. Ugasnilo mu je življenje v najzrelejši moški dobi, staremu 50 let. — Rojen je bil v Kropi ter je bil do svoje preselitve v Idrijo (pred 15. leti) upravitelj g. Mayerjevi lekarni v Ljubljani. — Brat Matija nam je profesor na učiteljišču v Mariboru. Njegovo prerano smrt objokujejo vdova gospa Zofija in trije nepreskrbljeni otroci. Vsem izrekamo iskreno sožalje! — Danilu Pircu — temu poštenjaku, rodoljubu in prijatelju — bodi časten spomin! *V m. p.*

Z lipe je padel v Mostah 12letni Herman Juvan. Zlomil si je desno roko.

Z dinamitno patrono se je igral 12letni dečko Ivan Miklavčič, vstal je in vrtal, slednjič je eksplodirala in deček je težko ranjen na obeh rokah in na levem očesu.

Nečloveško ravnanje s 5letnim dečkom. Neka ženska v Spodnjem Kašlju je vzela pred časom v rejo nekega 5letnega dečka, s katerim pa je ravnala tako grdo, da je moralo sedaj orožništvo nastopiti proti njej. Dečka je pretepala in zvezovala z vrvjo.

Prašička in 6 litrov vina je ukradel neznan tat v Karnicah pri Spodnji Idriji posestnici Katarini Munihovi.

Otrok vtonil. Ivana Šulin iz Bovca delavčeva žena, sedaj v Beli peči, je šla te dni na njivo in pustila svoje štiri otročiče pod varstvom 15letne pastorke Albine. Ko je imela opravila s štirimesečnim detetom, so drugi otroci odšli k potoku in tam je padel v vodo dve in polletni Ivan. Voda ga je nesla 1 kilometer daleč. Tam so potegnili trupelce iz vode.

»Kdo je bil?« Kino Ideal predvaja jutri v **soboto 15., nedeljo 16., ponedeljek 17. julija** velikanski senzacijski detektivski roman z naslovom: **»Kdo je bil?«** v 4. dejanjih z **Rudolf Klein - Rhodenom** in gdč. **Altenhofer** v glavnih vlogah. Film je delo nemške Mutoskop - filmske družbe v Berolinu, ki je na najboljšem glasu glede svojih proizvodov. »Kdo je bil?« je pa tudi duhovito režijsko delo, ki v spretno razvrščenih slikah lepo razvija kriminalno dramo. Klein Rhoden s svojo diskretnost. in umerjenostjo izvrstno poda spretnega detektiva, dočim je gdč. Altenhofer v svoji dražestni ljubkosti divna pustolovka. Spored spopolnjuje še zanimiv **Sascha - Messtrov teden** in pa humorja polna, mična burka: **»Presenetljiv obisk«. Spored ni za mladino in se predvaja samo v soboto 15. do ponedeljka 17. t. m. v Kino - Idealu. Predstave ob delavnikih ob pol 5., 6., pol 8. in 9,. ob nedeljah in praznikih ob pol 11. dopoldne, 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. zvečer. Predstava ob 9. zvečer na vrtu Ideal - Kino.**

Ukradena je bila vpokojenemu strojevodji V. Vodniku na Hranilniški cesti preslica iz primoža. Ker je primož sedaj neraben, naj prinese tat preslico nazaj ali pa naj si pride še po primož.

Žrebanje razredne loterije (2. razred, 2. dan.) Po 2000 K dobijo: 16.820, 41.977, 55.620,71.520, 80.404, 109.398. Po 1000 K dobijo: 2043, 16.958, 20.624, 26.337, 34.525, 69.584, 88.320, 94.050, 98.989, 104.769.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega izjemnega sodišča.

Ves prihranek mu je vzel. Tovarniški delavec Anton Debeljak je popival v večji družbi v gostil. Lovrenca Noč na Javorniku. Ker se ga je že precej navlekel, je plačal omizju nekaj štefanov vina. V tem položaju in v svoji neprevidnosti je kazal molitveno knjižico, v kateri je imel 1240 kron prihranka, v posebni denarnici in po žepih je pa imel še čez 30 kron papirnatega in kovinastega denarja. Med navzočimi gosti je vzbudilo posebno pozornost, da se je Jakob Mencinger, 21 let stari tovarniški delavec na Savi, zanimal za Debeljaka, se mu začel prilizovati, ga objemati in ko so končno zapustili vsi gostilno, je obdolženec stvar tako uredil, da sta hodila z dobrodušnim Debeljakom sama zadaj za družbo, ki je krenila v Werdnigovo gostilno. Čez nekaj časa se je Mencinger z izgovorom, da gre večerjat, odstranil, kmalu nato pa je Debeljak pogrešil ves svoj denar, tudi tistega, katerega je imel v žepu; tat mu je pustil le polovico papirnatega bankovca v žepu. — Mencinger, katerega so navzoči takoj osumili, je porabil svojo odsotnost v to, da je denar dobro skril, kajti pri hišni preiskavi niso orožniki ničesar našli, dan kasneje so pa dobili pri obdolžencu drugo polovico bankovca, katerega je pozabil skriti, medtem ko 1240 kron niso mogli najti. Mencinger trdovratno taji tatvino, glede polkronskega bankovca pa trdi, da mu ga je nekdo skrivaj v žep vtaknil. Sodišče mu ni verjelo, kajti obsojen je bil na **dve leti težke ječe.**

Pristopajte kot člani k „Rdečemu križu"!

Razne stvari.

* **Za tuberkulozne vojake** postavijo na Slemenu pri Zagrebu barake, v katerih bo za sedaj 400 postelj.

* **Električna železnica na Kavkazu.** Ruski listi javljajo, da bo skoro dovršena električna železnica, ki veže Vladikavkaz s Tiflisom in vodi preko najvišjih kavkaških klancev.

* **Ruščina in angleščina.** Na Franooskem so v 12. licejih uvedli obvezno učenje ruskega jezika, trgovci v Moskvi pa so se izrekli za to, naj se v vseh šolah odpravi učenje nemškega jezika in uvede učenje angleškega jezika.

* **Kolera v Carigradu.** Generalna direkcija zdravstvene službe v Romuniji naznanja, da je bilo v Carigradu nekoliko slučajev azijatske kolere. Potnike iz Carigrada stavijo v petdnevno karanteno in je prepovedan uvoz živeža iz Carigrada.

* **Na Ogrskem** se je ves svet lotil kupčevanja in tudi mašinistova žena v Totkomlosu, Ana Magyar, je hotela obogateti in pomnožiti svoje imetje. Lotila se je spekulacije s prašiči in izgubila 30.000 kron. To jo je tako razjezilo, da se je zastrupila.

* **Z navijalci cen na fronto!** »Koblenzer Volkszeitung« poroča: Kraljevsko okrožno poveljstvo v Andernachu je vpoklicalo zadnje dni celo vrsto začasno odpuščenih vojakov nakrat pod orožje in jih poslalo v garnizije ob ruski meji. Vzrok: Navijanje cen za živila.

* **Poškodbe vsled vojne v Galiciji.** »Kuryr Lwowski« poroča: Vsled vojne je bilo v 60 galiških okrajih porušenih 69.216 hiš in 119.865 gospodarskih poslopjih. Popolnoma razrušenih je bilo 15 katoliških in 20 pravoslavnih cerkva, močno poškodovanih pa 48 katoliških in 31 pravoslavnih.

* **Ogromni gozdni požari pri** Karlovcu. V Koretincu je začel goreti gozd. Ogenj se je hitro širil. Gasit so prišli vojaki iz Karlovca. Največ gozda je zgorelo na posestvu pl. Bunjevca. Na Baniji so zgorela erarska drva. — Gorel je dalje gozd pri Buševcu in pri Lekeniku. Iz Zagreba so odšli gasit saperji.

* **Portret - relief nadvojvode Evgena.** Profesor Frangeš iz Zagreba je portretiral pred dnevi nadvojvodo Evgena v glavnem stanu in se nato vrnil domov, da prelije relief v bronec. Nadvojvoda se je o priliki portretiranja zanimal za Hrvate in z največjim priznanjem govoril o hrvatskem junaštvu proti Italijanom.

* **Dobra žetev se obeta v Nemčiji.** V »Frankfurt. Zeitg.« poroča neki kmetijski izvedenec, ki je prepotoval razne pokrajine Nemčije, da kaže letošnja žetev izborno. Krme bo toliko, kolikor v najrodovitnejših letih, živina na pašnikih se lepo razvija, raznega žita bo dovolj, repe, krompirja vsaj za dobro srednjo žetev.

* **V ameriškem kopališču.** V nekem ameriškem kopališču je izdal lastnik nekega hotela tako-le naznanilo: Prosim svoje goste, naj nikar ne kličejo ognjegascev, dokler ne vidijo nikakega dima. V našem kraju namreč zahaja solnce tako čarobno, da se vidi na nebu žarišče prekrasnih barv, in pripeti se, da ljudje mislijo, da je ves kraj v plamenu. — Poroča se, da fantazije polni lastnik hotela ni izdal brezuspešno tega naznanila.

* **Koliko velja vojna.** Doslej smo le čitali, koliko velja vojna Angleže, Ruse, Francoze in Italijane, deloma tudi Nemčijo. Zdaj se je oglasil tudi ogrski finančni minister ter je pojasnil, da je vojna veljala Ogrsko v začetku povprečno 450 do 470 milijonov kron vsak mesec, zdaj pa da so izdatki narasli in velja vojna vsak mesec od 560 do 600 milijonov kron ali na dan 20 milijonov. Koliko velja vojna Avstrijo, se da po nagodbenem ključu izračunati; vsekako pa dosti več, kakor Ogrsko.

* **Belgijski kmet in vojna.** V provinci Limburg vlada proti bogatim kmetom jako neugodno razpoloženje, ker svoje pridelke tišče in jih oddajajo samo proti visoki ceni. Prebivalstvo je jezno na te kmetske premožnike in se hoče maščevati nad njimi. Pred nekaj dnevi se je opazilo na vratih skednja nekega premožnega, pa skopega kmeta velik lepak, ki je predstavljal nemškega cesarja na potu v Nemčijo, ko hoče stopiti na ladjo. Trije veliki močni kmetje ga skušajo zadržati. Pod sliko je napisano: Kmetje hočejo vse imeti zase in žele, da bi vojna trajala še dvajset let.

• **Z letalom na mesec.** Avijatik, ki preleti v trenotku skoro 28 metrov, bi prišel po petmesečni nepretrgani plovbi na mesec, dočim bi moral leteti 5800 let, da bi priletel na večernico. Ko bi pa hotel posetiti solnce, bi potreboval najmanj 17.000 let, dočim prešine to daljavo solnčni žarek pri hitrosti 300.000 na trenotek v 8 pol minuti. Ali tudi solnčni žarek bi rabil skoro 10.000 let, da bi prispel do najbolj oddaljenih zvezd rimske ceste, kamor bi priletela granata, izstreljena z zemlje, šele čez 3 do 4 milijarde let. Na solnce bi priletela granata v petih letih, na mesec pa v štirih dneh in pol.

• **Mesto brez dimnikov.** V Dumbrecku blizu Glasgova na Škotskem so zgradili mesto vil, v katerem ni nobenega dimnika. V vseh hišah kuhajo, svetijo in kurijo edinole z elektriko. Vile so zgrajene za posamezne družine ter ima vsaka le po šest sob; strehe so pokrite z azbestom in brez vsakega dimnika. Razen splošne koristi, da je zrak v mestu popolnoma čist, ima velike udobnosti in koristi tudi vsaka posamezna družina. Ni treba vedne skrbi za drva, oglje ali petrolej; po vsej hiši je mnogo lažje vzdržavati snago, dela je veliko manj in zato je treba tudi manj služinčadi. Poizkus se je povsem obnesel.

• **Društvo za varstvo ljudi.** Tako društvo so imeli na Dunaju. Človek bi mislil, da bo tako društvo posebno v vojni mnogo delovalo, a zgodilo se je ravno sredi vojne, da je bilo to društvo razpuščeno, ker so odpadli vsi člani. Ne vemo, kak delokrog je imelo zdaj razpuščeno društvo, a že v društvenem imenu je izražen velečasten program. Saj je toliko ljudi, ki so potrebni varstva pred boleznijo in pred prezgodnjo smrtjo, pred pomanjkanjem, zatiranjem in izkoriščanjem. Ali je hotelo društvo varovati onemogle starčke, ali negodne otroke, oslabene in izkoriščane? Ljudje vendar toliko gobezdajo o človekoljubju, o dolžnosti dobrodelnosti, o usmiljenju do bližnjega, a društvo za varstvo ljudi, edino svoje vrste, je propadlo, ker ni imelo nobenega člana več. Človek bi mislil, da bo tako društvo imelo na stotisoče članov, a je izgubilo še zadnjega. Kdo se sploh meni še za človekoljubje?

• **Srbsko prorokovanje o koncu vojne.** V srbski vojski igra prerokovanje veliko vlogo. Dosti jih je, ki trde, da se je točno izpolnilo prerokovanje o smrti kraljice Drage, o vojni proti monarhiji, o prvem uspehu Srbov, o krvavem porazu, umiku na morsko obal in izgonu. Sedaj priobčuje »Matin« o koncu vojne takole srbsko prerokovanje: Neki srbski vojak je videl v sanjah starca, ki mu je svetoval najprvo, naj gre na Vido, kjer se njegov brat bori s smrtjo in prižge zvečer svečo na njegovem grobu. Potem mu je rekel, da se vojna konča v onem mesecu, ki se začne s torkom, ali ako on to komu pove, ga zaloti smrt. Ko se je vojak prebudil, je prosil, naj ga puste na otok Vido nedaleč od Krfa, kjer je v resnici dobil svojega brata na smrtni postelji. Brat je drugi dan umrl in vojak mu je prižgal svečo na grobu. Ali ko se je vračal od pogreba, ni mogel zamolčati svoje tajnosti, marveč jo je zaupal nekemu podčastniku. In grožnja se je izpolnila: vojak je tekom 2 dni umrl. Kakor se torej vidi, se je prvi del prerokovanja točno izpolnil, izpolnjen ni še drugi, najvažnejši. Prvi mesec, ki se prične s torkom, je mesec avgust — sledeči mesec!

• **Ženstvo in aprovizačno vprašanje.** Bavarsko društvo za žensko volilno pravico je poslalo notranjemu ministru prošnjo, da se ozira pri sestavi bavarskega sosveta za živila tudi na ženske izvedenke. Društvo predlaga, naj se upoštevajo tri skupine žensk: zastopnice kmetskega stanu, ki se udeležujejo produkcije; zastopnice gospodinjsko izkušenih žena, ki poznajo koristi konsumentov srednjega stanu in zastopnice nepremožnih velikomestnih konsumentov iz strokovno ali zadružno organiziranih delavskih krogov. V utemeljevanju prošnje opozarja društvo, v kako veliki meri so ženske vedno udeležene pri kmetskem produktivnem delu, prav posebno pa sedaj v vojnem času. Brez ženskega dela na deželi, bi bila kmetijska produkcija sedaj sploh nemogoča. Ravnotako je pa velevažno, da se v vprašanjih, ki se tičejo preskrbe živil, sliši tudi sodba voditeljic gospodinjstev in rediteljic pri porabi živil. V stoletnem izključno gospodinjskem delovanju se je pridobila ženska na tem polju tako bogatih izkušenj, da je naravnost nerazumljivo, da se ženske še niso pritegnile k sodelovanju pri rešitvi teh vprašanj, ko se drugače v tem vojnem času že splošno vé ceniti žensko delo.

• **Koprive.** Zelo so povišali letos pozimi koprivo. Mislili so iz nje dobiti nadomestilo za ameriški bombaž, ki ga Anglež ne pusti k nam. »Ta ponižna kopriva ima najboljše vlakno. Sejte, sadite, ohranite je mnogo, da ne bomo hodili razcapani!« tako se je svetovalo. Na Kranjskem so nekateri poskusili saditi koprive. Njive so izorali, vse prebranali in zavalali, da bi morala rasti. Toda kje dobiti seme? Nobena trgovina ga ne prodaja. Nabirali so torej male koprive ob plotovih in zidovih ter jih posadili kakor mlado peso v rodovitno zemljo, toda spak ni hotel rasti. Ta hudomušna kopriva je kakor zanikaren prašiček, ki pije le vodo in žre gnojnico, močne krme pa ne mara. Kopriva hoče ostati kakor pastorka pri plotovih in zidovih. V najboljši, pognojeni zemlji ni hotela rasti. Zdaj so svetovali, naj bi jo nasadili ob nerodovitnem svetu, zlasti ob železniških tirih in onih mejah ob železnicah. Koliko milijonov plemenite rastline bi raslo in milijone kilogramov koprivnine bi imeli za obleko. Vojaška uprava bo plačala za 100 kg posušenih koprivnih stebel 6 kron. Vojak, ki zbere 100 kg kopriv, dobi darilo 2 K. Koprive se ne smejo izpuliti, ampak pri tleh odrezati. Ko se perje osmuka, se koprivnina stebla razgrnejo na travniku in se jih pusti ležati, dokler niso popolnoma suha. Kadar so suha, se naznani okrajnemu gavarstvu, da jih odvzame.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

• **Bolečine v mišicah** odstraniti je za živahno se pretakajočo kri lahka naloga. Če pa nastanejo bolečine vsled prehlajenja, je malo ali nič krvi v dotičnih delih telesa. Hitro temu odpomoremo, ako boleča mesta vdrgnemo s Fellerjevim dobrodejnim, bolečine hladečim rastlinskim esenčnim fluidom z znamko Elza-fluid. Dober občutek nam povzroči tam, kjer nas je poprej bolelo. V nad 100.000 zahvalnih pismih se priporoča. 12 steklenic pošlje franko za samo 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elza trg 238, Hrvatsko. (v b)

✝

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša ljuba teta, gospa

Marija Perštic, roj. Zor

včeraj po dolgi, zelo mučni bolezni, večkrat previdena s sv. zakramenti, ob ¼ na 10 zvečer, zatisnila svoje trudne oči.

Pogreb bo v soboto ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta št. 31. k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi Marijnega Oznanjenja.

Blago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

2224 **Žalujoči ostali.**

✝

Narodna čitalnica v Idriji javlja tužno vest, da je njen mnogozaslužni in požrtvovalni predsednik, gospod

DANILO PIRC

c. kr. lekarničar

po kratkem trpljenju, dne 12. t. m. preminul v bolnici usmiljenih bratov v Gradcu.

Bodi vrlemu slovenskemu možu ohranjen najblažji spomin!

V IDRIJI, dne 13. julija 1916.

✝

Gremij kranjskih lekarnarjev naznanja vsem članom in tovarišem, tužno vest, da je njega član, blagorodni gospod

Ph. Mr. Danilo Pirc

lekarnar v Idriji

po kratkem trpljenju v Gradcu, dne 12. t. m. ob 10. uri dop. nepričakovano preminul.

Bodi neumornemu delavcu na polju farmacije časten, nepozaben spomin!

LJUBLJANA, dne 14. julija 1916.

Ph. Mr. Richard Sainik
t. č. I načelnik gremija.

2223

Proti žeji — v sedanji hudi vročini je najboljši — **„SIDA“ limonadin prašek** ki se dobiva v trgovinah: Jos. Fabiani, Prešernova ulica nasproti glavne pošte in pri J. Zormanu v Šiški, Celovška cesta št. 91 ter v vseh prodajalnah Konsumnega društva za Ljubljano in okolico. — 1 zavojček „Sida limonadni prašek“ (velja 40 vin.) ter da tri do štiri kupice izvrstne žeje tešoče osvežujoče pijače.
— Neobhodno potrebno za vojake, izletnike in za domačo rabo. —
Izpeljatelja „Sida izdelkov“ Josip Berdajs, Ljubljana 3, Zeljarska ulica.

Trgovskega **sotrudnika** in **sotrudnico** sprejme takoj tvrdka: 2187
And. Elsbacher,
v Laškem trgu, Spod. Štajerske.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo: K asne 2652
BLUZE plašče, jopice, krila, kostume, nočne halje, perilo, modne predmete, športne klobuke in steznike. Zelo solidna tvrdka:
M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
Fine
otroške oblekce
:: in krstne oprave. ::

Adrija
drogerija in fotomanufaktura
Ljubljana, Selenburgova ul. 5
priporoča veliko zalogo
desinfekcijskih preparatov kakor: Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbolova kislina, karbolovo apno.
Potrebščine za postrežbo bolnikov in ranjencev, obvez in gumastega blaga, konjaka, ruma in čaja.
Aeroform. Fichtinin. Perolin.
Zadnikarjeve vrečice
= zoper golazen. =

Dvokolo
novo 14 dni rabljeno s prostim tekom in zavoro z najboljšo »Gebirg« gumo se proda; po ceni vprašati in na ogled opoldan ali ob 7. uri zvečer „Gostilna št. 6. Dunajska cesta. 2221

Trgovskega pomočnika
ozir. skladiščnika
sprejme takoj tvrdka
F. TERDINA, Ljubljana,
Stari trg. 2188

Na prodaj so pod jako ugodnimi pogoji
tri hiše
na Glincah pri Ljubljani št. 65. 66, 67. — Pojasnila daje: Josip Turk, Ljubljana, Radeckega c. 3.

2 urarska pomočnika
proti dobri plači, sprejme takoj ali pozneje
Fr. P. Zajec,
optik in urar,
2080 **Ljubljana.**

Proda se zaradi nabave večje, dobro ohranjena
mostna tehtnica
(Brückenwage)
za 2000 kg teže; pripravna za h kakemu sejmišču za živino.
Na ogled in na prodaj pri Mihaelu Omahen mlajši, Višnja gora. 2141

2222 A. I. 925/16/8

Dražbeni oklic.

Prodalo se bode dne 18. julija 1916, popoldne ob 3. uri v Spodnji Šiški, Kolodvorska ulica št. 165/I. na javni dražbi:

razno pohištvo, kuhinjska oprava, obleka, perilo itd.

C. kr. okr. sodnija v Ljubljani, oddelek V., dne 10. julija 1916.

Danes vesele ure v „KINO CENTRAL“
v deželnem gledališču
pir veliki filmski burki
Doživljaji gosp. Hampla
z Ano Müller-Linke.
Poleg tega učinkovita drama: „Maščevanje ne počiva“.
Predstave samo danes v petek ob 6., pol 8. in 9. uri zvečer.
Jutri v soboto najboljša igra iz džungel: „Otrok divjine“.

A. ŠARC
(lastnica Jadviga Sarc)
Ljubljana, Selenburgova ulica štev. 5.
Posteljno životno namizno **PERILO**
Cene zmerne. Solidno delo.
Specialni oddelek za nevestine opreme.
Perilo za gospode po meri. 1703